

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Nr. 3731 secol.

CONCURS.

Cu începutul anului scolar 1887/8 sunt de a se conferi din fondurile archidiocesane următoarele stipendii:

1. Un stipendiu de 100 fl. și unul de 60 fl. din *fonduriunea Francisc-Iosefină* pentru studenți de ori ce categorie.

2. Un stipendiu de 100 fl. și două câte de 60 fl. din *fonduriunea Cologea* pentru studenții de ori-ce categorie.

3. Un stipendiu de 50 fl. din *fonduriunea Peivici* pentru un student la scoalele medii.

Aspiranții la aceste stipendii au să-și aștearne su-plicile la consistoriul archidiocesan până la 10/22 August a. c. accludând documentele următoare:

a) atestat dela oficiul parochial din comuna, la care aparțin, despre aceea, că sunt români greco-orientali;

b) testimoniu scolaristic despre progresul făcut în studii în anul din urmă, respective testimoniu de maturitate;

c) atestat medical, că sunt trupesc sănătoși;

d) atestat dela primăria comună despre po-sitionea socială a părintilor sei și despre starea lor materială;

e) eventual alte atestate recomandătoare.

Suplicantii au a numi în suplicele lor institutul de învățământ, la care voiesc a-și face studiile.

Sibiu, din ședința consistoriului archidiocesan, ca senat scolarin, ținută în 9 iulie, 1887.

Consistoriul archidiocesean.

Revista politică.

Așa, după cum se desvoală de o vreme în coace lucurilor în Franția, se pare, că lumea nu se va linisci mai nainte dă mirosa pravul de pușca. Sunt sensaționale scirile, ce vin în fie-care zi din Franția; și ele propagă neliniște în toate cercurile societății. Mai nainte se făcuse un aliau ne mai pomenit pentru generalul Bonlanger, apoi tot acest general a strigat poporului francez: să-și ridice capul, căci aceasta este tinuta ce i-se cuvine. Acum diale radicale umple lumea de spaimă printre un apel semnat de senatori, deputați, consilieri comunali și diaconi, stărind pentru înființarea unei federații, care să dea semnalul pentru reîntoarcere-

FOITA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

Protopopiatul Hondolului.

In Hondol în 14/25 iunie 1787 s'au început lucrarea vizitații canonicești.

163. **Hondol.** Protopop Ioan Popovici, are singelie.

164. **Secheres-Baia.** P. Ioan Dudaș, are singelie.

165. **Certez.** Au amândouă protocoale estrase scrise.

P. Adam Crainic, are sing.

Protocolul bisericei are,

și al circularelor numai până

la anno 1785 are scris, i s'a

poruncit ca să scrie.

P. Ioan Petrovici, are sing.

Protocolul cir. are scris

cu sevîrșitul 1786 și al bis-

sericei are numai fără rînd

scris.

166. **Toplița și Behold.**

Protocolul cir. are scris

cu sevîrșitul 1786 și al bis-

sericei are numai fără rînd

scris.

166. **Nevoesfalva și Fizes.**

Protocolul cir. are scris

cu sevîrșitul 1786 și al bis-

sericei are numai fără rînd

scris.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la Administrație tipografiei arhiepiscopale Sibiului, strada Măcelarilor 47.

Corespondențe sunt a se adresa la Redacția "Telegraful Român", strada Măcelarilor Nr. 30.

Episole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se împozază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garnond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

rea la tradițiunile revoluționei și la introducerea lor în moravuri și în legi.

Tinta federației este despărțirea bisericii de stat, cere apoi serie „Românul”, libertăți comunale, instrucție pentru copii, protecție pentru femei, ajutoriu pentru bătrâni, credit pentru lucrători, iustiție gratuită, imposiție progresivă și egalitate în serviciul militar; în toată Franția se să formeze comitete, cari cu condeul și cu cuvențul să sprijinească opera revoluționei.

E bătătoriu la ochi, că acest apel infricoșat e semnat de bărbătăi ca Clemenceau, vice-președintele camerei Lefèvre, fostii ministri Granet și Lackroy etc.

Scirile din Franția vestesc lucruri încă și mai mari. Franțesi nu mai întrebă de bani, nisunători e, ca să aibă o armată puternică. Vorbele lui Boulanger au avut rezunet, căci senatul francez a votat negoțierea urgentă pentru creditul de a se face o probă de mobilisare și s'a și dat spre studiare unei comisii militare.

Spiritul răsboinic cuprinde pe francezi cu o forță puternică și ura contra germanilor crește mereu. Ura e alimentată acum de un nou incident. Un agent comercial german Zangerle, a mers în Franția anume, ca să omoare vr'un funcționar francez. Luni a voit să asasineze pe ministrul de interne, dar calea i-a fost tăiată, în Pagny. Însă a descărcat trei focuri de revolver în un comisar francez și din astă pricină spiritele în Franția sunt foarte agitate.

Veste, că principalele Coburg nu-i aplicat a primi tronul bulgar, se adeveresc tot mai tare. Înfluenta Rusiei în Constantinopol e foarte mare. Nota circulară a Portii despre alegerea principelui tragează pre acesta foarte rece, semn, că s'a facut o apropiere între Rusia și Turcia în urma atitudinei, ce o a luat Poarta față de Englteră, cu privire la ratificarea convențiunii egiptene. Principalele speră, că prin alegera lui se va face o apropiere între Rusia și Bulgaria, dar s'a înșelat în așteptare. El însuși a marturisit, că ar fi mers bucuros la Petersburg, acum însă nu știe ce să facă, la tot casul însă nu voiește să propage dușmanie între Rusia și Bulgaria și nu voiește să sporească neînțelegerile între partidele bulgare. După cum spun foile germane, printul a intrebat la Petersburg, că primilă varful în audiенță, sau nu, până acum însă n'a primit nici un răspuns.

Aicia nu este preot și vacan.

168. **Checicedaga** P. Ioan Popovici, are singelie. și **Stoianasa.**

Protocolul circularelor are până la 1786 și aicia numai predislovi praznic este scris, dară prazn. nu sunt, și al bisericii n'are scris.

169. **Bunianfalva.** Nu este paroch, și este vacanță.

170. **Maros-Soimos.** Nu este preot, ci vacanță cu moartea preotului s'a facut. P. George Moise.

171. **Horo.** Protocolul bisericii are, dară trebuiește îndreptat, și a circul. are 1787 dar: căteva întregi, căteva extract.

172. **Berecesen,** s'au **Bêrsau.**

173. **Varmaga,** și P. Grigorie Marco, n'are singelie, că Nagi-Ag.

174. **Ban-Pataca** și P. Ioan Solomon, are singelie. **Kemina.**

Protocolul circularelor are scris deplin și a bisericii are scris.

175. **Aran sau Uroiu** și **Cărpiniș** sau P. Solomon Irinea. și **Gertianos.**

Protocolul circularelor are scris de toate, și a bisericii are.

176. **Nagi-Rapold.** P. Aron Popovici.

Protocolul circularelor are scris și a bisericii are.

177. **Kis-Rapold.** P. Constandin Popovici, are singelie.

178. **Babolna.** P. Georgiu Sebeșan, are sing.

Protocolul circularelor are scris de tot, și a bisericii are.

179. **Folt** și **Filial** P. Michail Popovici, are singelie. **Boi.**

Protocolul circularelor are scris, și a bisericii are scris numai puțin, fiind de cun-

180. **Al-Giogi.** H. P. Stefan Stef, are singelie.

Protocolul circularelor are scris, și a bisericii numai pe vîr'o trei foi are scris.

181. **Homorod.** P. Solomon Popovici, are singelie. Nicolau Popovici, are singelie.

lă aflat de demn de a-l alege în comitetul central, ear comitetul de secretarul al seu, — din recunoștință pentru că „Tribuna” ne-a reprobus un articol intreg în nru 151 din 7 Iuliu v. o eternism și noi.

Ea este de următorul cuprins:

„În nru delă 23 Aprilie v. al „Tribunei” s'a publicat un articol, care se începe cu următoarea constatare:

„În timpul celor din urmă doi ani, de când susținem cauza națională în coloanele „Tribunei”, adversarii nostri au avut adeseori mulțimirea de a ne vedea în poziune de apărare față cu colegii nostri români.”

„Chiaramai nainte de a fi apărut „Tribuna” s'au făcut în coloanele „Gazetei Transilvaniice” cele mai hotărîte opiniuni spre a slabî increderea publicului român față cu întreprinderea literară, pe care o inițiasem, și spre a acredita în opinioanțe publică română cele mai grave bănueli, în ceea ce privește scopurile politice și urmările de noi.”

„De sigur însă foarte mulți dintre cetitor vor fi lăud violența aceasta drept o urmare a resentimentului personal numai.”

„Simjindu-se atins de acest articol, dl Dr. Aurel Mușresan, publică în numărul dela 25 Aprilie a. c. o întimpinare în care întrebă:

„Dacă cei de la „Tribuna” mai fin la ceea-ce va să dică onoare și omenie, atunci ii provoacă categoric să-mi arate neamnat, în care număr al „Gazetei Transilvaniice” nainte de apariția unei „Tribunei”, sau în care număr după apariția unei „Tribunei” am incercat eu sau cealălți colegi ai mei dela foia, pe care o conduc acum de aproape dece ani prin cele mai hotărîte opiniuri” să aducem în discredit întreprinderea literară a „Tribunei”? Să mi arate în fine, dacă oamenii cinstiți și de omenie sunt, unde și în care număr al foiaiei noastre, am polemisat noi vre-odată cu „Tribuna”, accentând interese personale sau particolare, și nu pe baza și pentru apărarea principiilor naționale, ce le profesăm?”

„Findeca vreau să se scie, că în la „onoare” și la „omenie” și findeca me bucur mai presus de toate, dacă pot să contribuiesc cătuși de puțin la stabilirea bunei înțelegeri între frați și tovarăși de luptă, declar ca autor al articulului publicat în „Tribuna”, că în adevăr în coloanele „Gazetei Transilvaniice” nici măcar amintire nu s'a făcut despre „Tribuna” mai nainte de a fi apărut acest diar, și că nu-mi aduc aminte, că după apariția unei „Tribunei” în coloanele „Gazetei Transilvaniice” să se fi făcut opiniuni pentru discreditarea întreprinderii noastre literare.”

„Despre atacurile, ce ni s'au făcut înainte de apariția unei „Tribunei” m'am pronunțat numai în teză generală, ear cele ce ni s'au făcut în urmă, le sunt cunoscute publicului. De parte a fost însă și departe este de mine gândul de a presupune ori de a face să se presupună, că aceste atacuri sunt porneite din interes personale.”

„Discuția rezultă din deosebirea de vederi politice, nu poate să atingă cătuși de puțin persoana celor ce iau parte la ea.” Ioan Slavici.

Constatăm mai departe, că conferința n'a adus concluzii, prin care „Tribuna” s'ar fi declarat de organ al partidei naționale, ba la început venia omului în spîntă să credea, că nici ea însăși nu se consideră de atare, astfel interpretă concluziile conferinței.

Poenarii p. e. cu mintea lor nerăfinită pe baza inter. etărilor „Tribunei” credeau, că ar lucra în contra concluziei conferinței, dacă n'ar participa la alegera de deputat dietal și au trebuit să ceară explicații de la comitetul central, ca să seie de ce se ţine. Ca Poenarii vor fi mai foști ei foarte mulți din aceia, cari au participat la alegeri, pentru că nu au toti români darul de a ceta una și a prinde alta ca să înțeleagă pe „cel mai răspândit diaj românesc.”

Constatăm în fine, că sub impresiunea celor eșperiate sub durata conferinței, începuse „Tribuna” a fi mai obiectivă și nu se ocupă de personalitate, — dar scris este că: „lupul își lapădă părul, dar năravul nu.”

Cu cât se apropia mai tare timpul abonamentului, cu atât își reapuca și ea năravul, la început pișca mai puțin când pe unul, când pe altul din firmele vechi, până în urmă devine de tot nervoasă.

Poate așa numitul seson mort, sau doar alte necasuri interne sunt cauza, de nici ea nu mai este atât de originală, cum era mai nainte, și adeseori vedea că primește căte o idee din alte foi, fără ca să se provoace la ivor, ba căteodată reproduce chiar articuli intregi, firesc nu pentru ca să-și umple coloanele, ci sub alte pretecste.

Astfelin, cînd în „Luminătorul”, că acel diaj în despartiunea sa pentru deruta, ce a suferit partidul națională la alegerile dietale, prevedea și eventualitatea ca inteligența civilă să se retragă și să lase conduceră în mâini achiereilor nostri, cum era în timpurile, din cari mai putem și noi înregistra puținele succese, de cari ne am bucurat în patria aceasta—vine în estas și astă că astă ar fi imposibil, căci metropolitul din Blaș i ar deroga, ca în cause politice să facă cauza comună cu metropolitul din Sibiu, și după laudele indatinate la adresa metropolitului din Blaș o pună păcatele și spune totuși ceva și despre Roma mică, că adecăt nici acolo nu mai merg trebile cum se cade, că limba română în gimnasiul românesc de acolo este numai tolerată, că protocolele conferințelor profesorale se poartă în limba maghiară etc. etc.

Așa se vede că Blașul-i a mulțămit frumos (frasă din Blaș) pentru acest compliment, și deoarece lucrul nu se poate desminți dar nici publicarea lui nu vine la socoteala, pentru că este de dată Blașul și a considerat tot de cel mai mare român, ori ceva face pe după culise — pe semne a mai slabit cel puțin din prenumerațiuni, ceea ce a suprărat rău pe cei dela „Tribuna” și le-a insuflat, nu scim respect sau îngrijoră, dar în nru 147 dela 2 Iuliu v. ii vedem retrăgându-se tot atât de cō de nimite și cu viteză ca și cum o facuse și făță cu domnul Mureșan, numai se nu o păță și Blașul la urmă, cum o păță dl Mureșan.

Articolul din nru 147 este atât de interesant, încăt merită o analiză mai detaliată, deci ne rezervăm a-l aprecia în nru procsim

Călătoria Alteții Sale c. r. printului de coroană Rudolf în Bucovina.

(Urmare.)

Vineri dimineață, când avea să se facă parada garnizoanei, o mulțime deasă umplea toate strădele, prin cari Alteța Sa Imperială a ea să treacă până pe câmpia întinsă de lângă grădina publică. Aici era postat regimentul de

Protocol. circularelor are scris, și a bisericii are scris, dară nu după formular, i-sau poruncit împlinirea.

182. **Bocaița.** P. Teodor Filip, are sing.

Protocol. circula. are scris, și a bisericii așidarea.

P. Petru Rus, are sing.

Protocol. circularelor n'are, fiind de acum la parochie aședat, și a bisericii are numai pe hârtie sloboda.

P. Chirilă Popovici, are sing. gelie.

Protocolul circul. are, și a bisericii.

P. Avram Caliman. Este beag.

P. Lazar Stoica, are sin. P. Iosif Huț, are singel. și este supernumerar.

Protocol. circularelor are până și a bisericii are scris, dară nu după formular.

P. Avram Crainic, are sing.

183. **Bocai.** 189. **Balșa.** P. Adam Savu, are singelie.

Protocol. circularelor are și a bisericii așidarea.

190. **Poreura și Boa** P. Solomon Tobiaș, are sin.

Proto. circu. numai până la 1786 are scris, și a bisericii are scris dară cu gresală.

P. Ioan Nan, are singelie.

191. **Kis-Almas.** Proto. cir. până la 1786 are scris și a bisericii are.

192. **Poiana și Te-** P. Georgie Gavrila, are sin.

chereu. P. Avram Stancu, are sin.

P. Ioan Avram, are singelie supernumerar.

Protocol. circularelor are, și a bisericii are.

193. **Nagi-Almas.** P. Ioan Niculescu, are sin.

P. Stefan Pop, are singel.

Protocolul circula. are și a bisericii așidarea.

P. Opris Ioan, are singelie.

Proto. cir. are, și a bisericii n'are.

194. **Kezep-Almas,** și Nadasdia.

infanterie Nr. 41 și regimentul husarilor Nr. 16. Precis la 7 ore Alteța Sa Imperială a sosit pe câmpie dimpreună cu prea înalta Sa suță și anume: ducele de Württemberg, contele Bombelles, adjutanții: maiorul Rosenberg-Orsini și căpitanul Giesel. Alteța Sa Imperială a suț apoi pe un cal și a primit raportul din partea brigadierului Schrofft. Această paradă a garnizoanei a fost cît se poate de strălucitoare; mai cu seamă defilarea trupelor a fost atât de precisă, încât Alteța Sa Imperială a mai multe ori a binevoit și a exprimat prea înalta Sa recunoștință, care în urma unui ordin s'a și adus la cunoștință milicia.

Alteța Sa Imperială a întocmîndu-se la reședința Sa, la 8 oare a început a face vizite. În trăsura întâia mergea primarul orașului, în a două Alteța Sa Imperială cu Esenția Sa presidentială și Baronul Pino, ear în celelalte trăsuri urmă Prea înalta suță.

Alteța Sa Imperială a vizitat mai întâi biserica romano-catolică, la a cărei usă a fost primit de prelatul Kornicki încunjurat de clerul rom.-cat. al Cernăuților. După o rugăciune scurtă săvîrșită de prelatul Kornicki, Alteța Sa Imperială a părasit biserica, petrecut fiind până la trăsura de preotime adunată.

De aici Alteța Sa Imperială a plecat spre reședința metropolitană gr. or., ale cărei portaluri și fasade erau decorate cu un gust deosebit. Prin salapirul alunipilor Alteța Sa Imperială a venit până la poarta mijlocie a reședinții, unde a fost primit și salutat cu o cuvenire de Eminența Sa Metropolitan Silvestru Morariu dimpreună cu consistoriul arhiepiscopal. De aici Alteța Sa Imperială a fost condusă în sala sinodală, unde erau adunăți patronii bisericilor și preotimea din tăr și de pe la tără. Întrând Alteța Sa în sală, corul cântărelor a intonat psalmul impăratesc. Alteța Sa Imperială s'a dus apoi în capela metropolitană, la a cărei usă era aşteptat de arhimandritul Calinescu cu evangeliul și cu crucea, și de amândouă capelați. Pe cînd Alteța Sa Imperială petrecea în capela, doi soliști au executat un duet deosebit de frumos. Aici dîl adjunct Morariu, fiul metropolitan, prezantat fiind Alteței Sale dimpreună cu soția sa, aceasta a predat Alteței Sale un buchet de rose.

Atât în sala sinodală cît și în sala de ședință a consistoriului, unde se așa că toți consilierii consistoriali, mai multe persoane care au avut deosebită onoare a fi avorbite de Alteța Imperială, care a admirat stilul și execuțarea măestră a tuturor odăilor, prin care a fost condusă.

Din tractul de mijloc a palatului metropolitan Alteța Sa a fost condusă în seminariu. La poarta acestuia aștepta rectorul seminarii D-rul Topala și un prefect seminarii. Alteța Sa Imperială a fost condusă în capela seminarii și prin celelalte apartamente ale etajului de sus, ear în tractul de jos Prea înaltul osapse a fost condus de prodecanul facultății teologice, prof. de Repta în biblioteca teologică, în cancelaria decanului și în sala de conferințe.

Prea înaltul osapse a binevoit a se întreține cu mai mulți aluni seminarienii și la plecare și-a exprimat Prea înalta Sa mulțămită pentru primirea frumoasă și deosebită satisfacție, ce o are după vizitarea acestui palat monumental.

În mijlocul strigătelor frenetic de „Să trăească” Alteța Imperială a fost condusă de Em. Sa Metropolitan până la trăsura.

În tot restimpul petrecerii în reședință a Alteței Sale imperiale toate clopoțele din capelele acestui palat metropolitan au fost trase în continuu.

Dela reședință Alteța Sa Imperială a plecat spre biserică evangelică și la intrare a fost primită de pastorul Frunzis cu membrii presbitoriumului evangelic. Alteța Sa, intrând în altaria, a fost salutată de numitul pastor cu o cuvenire scurtă. Universitatea, spre care pleca acuma Alteța Sa, era foarte frumos decorată. La portalul universității aștepta

195. **Cib și Glod** P. Petru Popovici, are sing. P. Teodor Olie, are sing.

Protocolul cir. are și a bisericii așidarea are.

196. **Cicmeu.** Nu este preot ci vacanță; fiindcă după poruncă la: 1786 supt Nr. 144 protocol. chiro. P. Ioan Avramovici supernumerar din Poiana nu s'au mutat încocace.

Supt lucrarea aceasta între protocole circularești s'au aflat unele deplin scrise, altele numai estractive, au avut serii porunci, pentru aceea înaintea tuturor preoților și proto. lucului s'au poruncit, ca de acum înainte toate poruncile așă se scrie, ca nici un cuvînt să rămăne dintr-înțe, așa și Iscalitura în sfîrșitul poruncii cea episcopală să așeze, și proto. bisericii după formular să scrie; lângă care se poruncește tuturor supernumerarilor, cari sunt rănduți la parohii vacante să se mute până în 10 dile, alințuirea de fiesc-care parohie îi va urma, și să sătăindu-se tutor preoții prot. Prea. D. Episcop spre buna asculțare și supunere poruncile tuturor.

Sau dat precum mai sus.

Gedeon Nichitici m. p. Ioan Popovici, P. Vicar. Cernovici m. p., secretar.

Rectorul magnific prof. Dr. V. Graber și o parte mică din studenți, între acestia soc. acad. „Junimea” în corpore. Alteță Sa imperială în mijlocul străgătorilor entuziasme de „Să trăească” a fost condusă de către rector în sala profesorilor, unde acestia erau adunați cu toții, și de aici în anul. Preafnaltul ospe, salutat fiind de rectorul magnific cu o cuvântare scurtă, a binevoită a răspunde prin puține enunțe foarte cîlduroase și apoi a inscris și prea înaltul Seu nume în albumul universității. Prințipele de coroană s'a întreținut apoi cu mai mulți profesori și studenți, acești din urmă toți români. În mijlocul străgătorilor frenetic de „Să trăească”, între cari mai cu seamă prevenătoarele cele române ale membrilor societăților „Academie ortodoxă”, și „Junimea”, Alteță Sa imperială a fost condusă de către rector și profesori până la trăsăru și a plecat spre catedrala gr. or.

Dela portal până la ușa bisericăi făceau spalir epitropii bisericesci, în biserică însă vr'o 60 de dominoare fimbriate în pitorescul nostru costum național. Em. Sa mitropolitul înconjurat de 6 preoți și de doi diaconi, toți imbrăcați în vestimente bisericesci, l'a condus pe Prea înaltul ospe în altărtă, și i-a prezentat prescure și vin. Prințipele de coroană, stîndu-se apoi pe tronul împăratesc, a ascultat o doxologie scurtă săvârșită de Em. Sa Metropolitul și a părăsit apoi biserică, multămînd pentru primirea strălucită și asigurându-i pe credincioși gr. or. de iubirea și simpatia Sa Prea finală.

Alteță Sa imperială a mai făcut vizite: în biserică armenescă, unde a fost primită de dechantul Mitulski cu o asistență numeroasă; în biserică gr. cat., unde i-a vizitat înainte canoniciul Kostecki cu preotimea; în templul israeliilor, unde prințipele de coroană a fost salutat de președintul comunității israeliilor.

În gimnasiul c. r. și în scoala reală gr. or. Alteță Sa imperială a fost primită și salutată de directorul acestor instituții în fruntea curpurilor profesionale și în amănăvă instituție, prințipele de coroană a fost salutat și de către un student cu o orașă potrivită.

Ultima vizită făcută de Alteță Sa imperială Vineri dimineață a fost accea în scoala industrială, unde cu această ocazie s'a aranjat o expoziție de industrie casnică. Prințipele de coroană, condus fiind de directorul Laizer și de Br. Nico Musteață a privit cu un interes deosebit la toate obiectele expuse și și-a exprimat Prea înaltă Sa mirare asupra industriei casnice bucovinene, care este atât de desvoltată și bogată.

Alteță Sa s'a intors apoi la rezidența Sa. La 12th oare dimineață s'a făcut primire în ordinea, care s'a publicat deja de noi în numărul trecut. Aici adăgăm numai, cum că afară de persoanele și corporațiunile numite în programă publicată și de noi, au mai fost primite în audiенță următoarele deputații: deputația soc. pentru cultura și literatură română în Bucovina, sub conducerea presedintelui ei Baronului Victor de Stîrcea; deputația unei societăți rușene „Ruska Rada”, „Ruska Besida” și „Dom narodny” sub conducerea lui Winnicki, consilier la tribunal; deputația unei societăți polone de binefacere sub conducerea prof. gimnasiștilor Dworski; deputația unei societăți „Archiducele Rudolf” pentru ajutorarea studenților sermani sub conducerea d-lui dir. Dr. Korn; presidul cultului arm. or. din Suceava sub introducerea lui M. de Pruncul; deputația unei orașului Suceava sub conducerea lui Dr. M. Lupu, avocat; deputația unei orașului Sirești sub conducerea primăriului Podhaiski; deputația unei orașului Sadagura sub conducerea lui Kuppetz, judecătorești; deputația unei comunei Cozman sub conducerea antistelui A. cav. de Kochanowski jun. (Va urma.)

Politica rusescă în țările române.

(Urmare.)

Dacă Rusia n'a cuprins țările românești încă din 1774, cum dorian și boerii și clerul înalt, cu toate că pretutindenea, în acest resbat, era invingețoare, cauza este, că Austria îi înțelesese planurile; și că nu voia ca și Moldova și România, să fie ale Rusiei ci voia o împărțire dreaptă: Muntenia să fie a Austriei și Moldova a Rusiei, de aceea face un tractat cu Turcia, dela care primește 3,000,000 lei, având să mai primească 7,000,000 pentru a-și echipa armata și astfelui Rusia este silită să facă pacea dela Cuciuc-Cainargi 1774, prin care pe lângă alte avantajii căstigă și dreptul de protecție asupra țărilor române, numirea rusofilului Ghica pentru Moldova și pe urmă un amestec neconitenit în afacerile interioare ale țărilor, intocmai ca în nefericita Poloniă, care în vreme aceasta mergea mâna în mâna în nemoroci.

Resultatul cel mai dureros pentru noi al acestui resbat este răpirea Bucovinei. Moartea începusese să-și infiță dinții sei reci ca ghiță și în corpul mult incercători Moldovei, cum și-i infișapse în al Poloniei.

Turci încep să-și deschidă ochii, să înțeleagă, că iubiiții sei fanarioti o trădează și că trecuseră de mult în partea Rusilor; dar în buimăceala lor nu înțeleg, că austriaci iubiti lor pretin, de astădată sunt tot așa de vrăjmași ca și ruși. În buimăceala lor iau și de astădată prefecțoria drept sinceritate, și-i placon partea cea mai frumoasă a țărëi,

grădina Moldovei. Bucovina dar a fost răpita în mare parte din cauza slugăniciei boerilor, clerului și domnului moldovean pentru Rusia, lucru, care se adeveresc și prin faptul, că ambasadorul rus la Transilvania susține protestul moldovenilor, ca să nu se dea Bucovina și chiar acest protest este făcut de generalul rus Romanoff.

Rusia dar avea în partea sa majoritatea elementelor conducețoare din ambele țărî și pentru a o face să joace în totdeauna după struna lor, stăvilesc în 1782 pe primul ambasador rus în Bucuresci, Labanoff.

Sunt acum 100 de ani, 1787—92 de când un nou pericol și mai groasnic amenință țările române. Soarta Turciei era pusă în grea compenă, prin o comună înțelegeră între Austria, pretină cea precăzută și Rusia, vrăjmașa de mult declarată. Împăratul Esterhazy își pusese în gând să cuprindă Constantinopolul, să reinfițeze vechiul imperiu grec, denumise chiar împărat pe un nepot al său Constantin, crescut eminentamente grecesc cu mance grecoice, și bătuse chiar o medalie, unde se vedea „fulgerul lovind o moșie” și de desupt „propugatrix fidei.”

Fie care din aliate își împărtășă prada, luând și una și alta prada leului; nu se puteau însă invoi asupra Moldo-României. Și una și alta le dorină. Ce să facă? Diplomația rusească este mesteră și întreaga prada avea să fie a ursului, căci eată inviore: Ambele țărî vor fi unite și independente sub denumirea: „regatul Daciei” și ca rege preste amândouă era să fie Pontekim, care și și cumpărăse proprietăți în apropierea lor. Scind, ca legături de înimă și pasiune unia pe Pontekim cu Ecaterina, vom înțelege, ce soarte amara avea să inducă bietul regat al Daciei și verdictul final avea să fie o bună recompensă generalului pentru gingașele, nobilele și de sigur plăcutele servicii, ce le făcea în Budărușul Ecaterinei.

Până la aducerea la înăpere a acestui plan, Rusia cuprinde Crimeea, pe care o declarase independentă în 1774, cum declarase și țările române peste vr'o 13 ani 1787; mai cerea Circasia. Austria luase Bucovina și cerea Oltenia, a cărei dulceață o gustase 21 ani, ca să nu fie mai pe jos ca amica sa în răpiri. Și una și alta cereau și tot bietul turc trebuia să plătească și dacă nu voi sau nu pută ambele să superească foc și resbelul este din noi declarat hoțului de pagubă. Ambele țărî sunt ocupate: Moldova de ruși, Muntenia de austriaci, în timp de patru ani, când intervenția Prusiei și mai ales spaimea cea mare, ce cuprinse pe toate capetele încoronate prin revoluția franceză, face pe Austria să se retragă mai întâi din luptă fără nici un căstig (1791), apoi peste un an și Rusia (1792), care se multumise cu confirmarea stăpânirii asupra Crimeei și cu legătura amestecului în afacerile țărilor române, de care le despărțea de astădată numai Nistrul.

(Va urma.)

Avis *).

Subsemnată ne luăm voie a aduce la cunoștință domilor invetători și tuturor, pe care-i interesează cumă din 7—31 August incl. v. a. c. vom ține un curs din diferiți rami ai industriei de casă, pe lângă următorul program:

I. Impletituri de paie,

- a) Recolta și păstrarea paiei;
- b) Impletitură simplă în 5, 7, 9, 11 fire;
- c) Impletitură în colțări (în 4, 6, 8, 10 fire);
- d) Impletitură rotundă (cilindrică);
- e) Compunerea de diferite obiecte din fașile impletite;
- f) Colorarea paiei, respectiv a obiectelor impletite.

II. Impletituri de papură.

- a) Recolta, sortarea și conservarea papurei;
- b) Confectionarea de diferite obiecte cusute din papură ordinată;
- c) Confectionarea de diferite obiecte impletite din papură moale și tare;
- d) Imbrăcarea obiectelor fragile (sticla) în papură;
- e) Impletirea de scaune atât din papură cât și din paie și din foi de cucuruz (pănușă).

III. Impletituri de nuiele.

- a) Recolta nuielelor;
- b) Curățarea și conservarea lor;
- c) Impletirea de diferite obiecte din nuiele întregi;
- d) Despicarea și gheluirea nuielelor;
- e) Impletituri diferite din nuiele gheluuite;

* Atragem atențunea invetătorilor nostri asupra acestui avis*, cu atât mai vîrstă, căci d-nii Invetători, care predin acest curs, ne dau totușă garanție despre instruirea cu succes în acest ram de industrie de casă atât de necesară și folositoră pentru poporul nostru.

Red.

j) Redarea colorii naturale (albe) nuielelor resp. obiectelor deja impletite;

g) Vărsarea și lacuirea obiectelor impletite.

IV. Impletirea de scaune de salon cu trestie fină (de mare.)

V. Impletituri de păr.

- a) Impletituri simple;
- b) Impletituri duble și triple și confectionarea de anumite obiecte precum: inele, cercei, lanțuri de orologiu.

VI. Coloritul.

- a) Confectionarea de diferite culori (vărseli);
- b) Coloritul propriu;
- c) Flauderatul;
- d) Laculit;
- e) Vărsitul lănei, a cănepei și a inului.

VII. Poleitul sau lustruitul lemnului.

- a) Confectionarea politurei;

b) Poleitul propriu.

VIII. Albăritul (stuprîrîtul).

- a) Soiurile albinelor și viață lor;
- b) Soiurile celulelor fagurilor și destinația lor;
- c) Sporirea naturală și artificială a stupilor (rotiut);

d) Coșnițele (tărnele) după sistemul lui Drizon și manipularea cu acestea;

e) Provaderea stupului orfan cu regină;

f) Albinele hoate și dușmanii albinelor;

g) Nutrirea și adăparea albinelor;

h) Stupina;

i) Iernarea stupilor;

j) Scoaterea mierei din faguri și mașina pentru aceasta;

m) Întrebunțarea mierei și a cerei;

n) Plantele mai folosite pentru albine.

Instruirea teoretică și practică în ramii industriilor de sub pct. I—VII se va predă în incărările scoalei române din Brașovul-vechi, iar cunoșințele teoretice și practice din albinărit să vor predă în stupina scolară dela scoalele centrale rom din Schei. Instruirea este gratuită.

Cei ce vor lua parte la cursul din cestiune sunt rugați a se însinua la Rev. d. protopresbiter I. Petric sau la subsemnată, cel mult până la 31 Iuliu (12 Aug.) a. c. trimițând totodată tacsă mai jos specificată pentru procurarea materialului.

Personale, cari în urma poziției lor sunt chemate a propaga în poporul nostru aceste rami ai industriei de casă d. e. (pedagogi, teologi, invetători profesori) vor avea a trimiță la însinuirea tacsă de 1 fl. 50 cr. v. a.; deoarece său oferă spre scopul acesta și unele ajutoare din partea unor oficii protopresbiteriale din Brașov și giur; pentru alți participanți tacsă va fi de 5 fl.

Acție vor primi, întrucăt se va putea, și cuartire gratuită la unele familii binevoitoare din Brașovul-vechi.

Relativ la măncare ne luăm voie a aminti, cum că aceea se va putea căpăta cu condițiuni mai favorabile, dacă domnii participanți se vor învoi să o aibă în comun. După informațiunile primite se poate căpăta victul întreg (dejun, prânz, cină) cu prețul de 40—50 cr. pe căpătă de persoană, dacă vor fi cel puțin 20 de persoane; prânzul va consta din 3 feluri de măncări, iar Joia și Dum. din 4 feluri.

Domnii, cari ne-au rugat a le comunica condițiile de însinuare la numitul curs, sunt rugați a privi acest avis drept răspuns la epistolele domniori lor. Pentru chiarificare ne permitem a mai adăuga următoarele: În planul, care îl proiectaseră a-lescuta la cursul din cestiune aveam în vedere a pună în ramul auritului.

Din mai multe părți însă ni s'a făcut obiecțiuni, cum că punctele programului sunt prea numeroase, materialul de parcurs prea vast și timpul, de care putem dispune spre acest scop, prea scurt pentru de a și putea însinuă cineva cu temeiul cunoșințele de lipsă din fiecare ram de industrie, necesar poporului nostru.

Din aceste considerații ni s'a cerut din toate părțile, ca să reducem punctele programului numai la ramii cei mai neapărat de lipsă ai industriei casești și să nu scurtăm timpul, menit pentru cunoșterea acestora, cu lucrări de lucru, precum este auritul, carele pe lângă altele e impreunat și cu multe spese. Ne aflărăm deci indemnăta a satisface acestor cereri în interesul causei chiar, excludând de astădată auritul din programul cursului nostru și lăsându-l pentru altă ocazie*).

Brașov, 5/17 Iuliu 1887.

George Moian,
invetător

Candid Muslea,
invetător

* Onoratele Redacțiuni ale celorlalte foii române sunt rugate respectuos, să binevoiască a reproduce acest avis.

Varietăți.

* (Ministrul de interne) aduce la cunoștință prin o ordinăriune, că relațiile supușilor austro-ungari, cari se află în România, așa numiți supuși *de facto*, până în 1 Ianuarie 1888 se sterg definitiv, și că acești supuși dacă până la terminul sus arătat nu și vor căștiga drepturi de cetățeni austro-ungari, sunt supuși în toate referințele legilor române. Informațiuni despre condițiunile de primire a dreptului de cetățean austro-ungar se află la consulatul ces. reg. în București.

* (Bani prădati.) În fabrica de tabac ces. regească din Timișoara lucră pe di 14 mașini de țigări către 13 ore, în care timp fiecare mașină fa-

brică cam 13,000 de țigări. Fabrica de tabac produce deci pe di 182,000, pe lună 5,460,000 și pe an 65,520,000 de țigări.

* (Întunecime totală de soare) se va întâmpla în 19 August a.c. și se va observa în cea mai mare parte a Europei. Cea din urmă întunecime se a observat în Londra a fost la 1715, și în Paris la 1724. Observatorul din Moscova și-a ales locuri potrivite în guvernamentul Costroma. Astronomii italieni: Tachini și Rico, apoi englezi: Ammon și Turner se vor duce în guvernamentul Vladimir. Rusia e în poziție cea mai favorabilă.

* (Revisuirea talmudului.) Adunarea rabinilor germani la Breslau a ales o comisie, care să traducă talmudul în limba germană, să-l revadă și să-l interpreteze în mod uniform pentru a se

indelătura toate ecuvourile și interpretările false ale spiritualui legei evreiesci.

* (Anglia și Rusia). Seicul Jindos, care trece prin Rusia a dîs și următoarele către un redactor al „Gaz. de Moscova“: „Am voit să văd cu ochii mei poporul, în care speră 60 milioane de musulmani din Indiile engleze. Toți așteaptă cu nerăbdare ca Rusia să-i scape de sub jugul odios al englezilor.“

Pentru cei păgubiți prin foc și înundări am mai primit dela:

O. D. Nicolau Ivan, spiritual gr. or. la institutul corecțional din Aiud fl. 5.-

Am primit cu totul fl. 257.-

Nr. 144 [1622] 2-3

CONCURS.

Devenind vacanță parochia de clasa II-a Mociu, protopresbiterul Clusului, prin aceasta se scrie concurs în termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele sunt:

1. Portiune canonica 33 jug. aratoru și feneț, à 8 fl. computat jurnal, 264 fl.
2. Folosirea casei, grădinei și a supra-edificatelor din curtea parochială 100 fl.
3. Dela 110 familii căte o mieră
- mici 16 cupe de cucuruz sfârmat, și căte o di de lucru cu palma, 110 fl.
4. Dela 140 familii venitul stolaru, 49 fl.
5. Alte prestații sigure.

Doritorii de a concurge la această parochie, sunt poftiți a-și înainta supușile lor instruite conform prescrișilor statutului organic și regulamentului pentru parochii, până la terminul sus arătat, sub semnatului oficia.

În contelegere cu comitetul parochial.

Clușiu, 27 Iunie, 1887.
Oficiul protopresbiteral gr. or. rom.

Vasili Roșescu,
protopresbiter.

Sternberg Armin

Fabrică pentru instrumente musicale, Budapest VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.

Fabricație și mare magazin de instrumente cordale, pentru batere și suflare, numai de calitate excelentă.

Nou! flauta-harmonică

cu 12 clepe, tonuri foarte încântătoare, pentru ori cine, timăr ori bătrân, indată poate cânta. **Prețul 2 fl.**

Mare magazin de Ariston, Xiophon, Orpheus, Symphonion cu notele lor. Reparaturile se efectuează iute, bine și eficiențe. Instrumente vechi se cumpără. Catalogo mari, ilustrate cu circa 300 de ilustrații la cerere se trimit gratis și franco. Pentru harmonica și harmonium Preț-curante separate cu ilustrații.

[1582] 14-20

Medicament pentru boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirație), catar cronic de plumâni etc. prin

Echalațiune de gas (cu ajutorul injecției rectale).

Necreștelul, idealul admirabil și nerealizabil al medicilor, se poate efectua și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical și admirabil sătmăresc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor din renume european, și cari se legitimează prin prescripțile medcale prezente din și afară din teără.

„Adeseori chiar după trei întrebunătări a echalațiunei de gas cu ajutorul injecției rectale pare: tusea, frigurile, scăparea, (flegma) și mirosul greu de sudore.

Greutatea corpului se sporesc pe septembănu cu $\frac{1}{2}$ -1 kigram. Pacientul se vindecă și și poate căncea activitatea obosită a vieții.

„La astmă, după o $\frac{1}{2}$ de oră dela întrebunătarea echalațiunei de gas, îndemn pentru respirație. La întrebunătare mai departe a curie nu se mai repetă atacurile.“ Chiar și coardele vocale distruse și plumâni pe jumătate distruse și vîndecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculozei s-au mentut toți de tot prin mijlocirea injecției de gas.

Precum în cele mai mari spitale din lume, astfel și în spitalul imperial reg. comun din Viena aflată aparatul echalațiunei de gas cea mai mare întrebunătare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al echalațiunei de gas (injecției rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebunătare pentru medici; și pentru întrebunătarea însăși a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru **8 fl. și 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 19-50

Domnului Fragner, Praga!

Cred că și datoria mea a ve înștiință că de doî ani întrebunțește preparatul d-vostre *balsamul de viață al Dr.-ului Rosa*, care în căstelorile mele, în diferite clime, are o influență beneficătoare. Ve-o deci a-mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mea călătorie va fi la Vidin, Gingiu și Galati, unde *balsamul Dr. Rosa* mi-e indispensabil.

Cu profund respect **Toma Turzaz**,
Conducător la societatea navigației pe Dunăre, la Semlin.

Mijloc grabnic și sigur

pentru boale de stomach și consecințele lor.

Conservarea sănătății

se bazează numai pe conservarea și promovarea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiția fundamentală a sănătății și a bunei stări corporale și spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regulație a mînăstirii spre a obține o compoziție de sânge adeverat, pentru depărțarea partilor săngeliști strică și rău, este mult cunoscutul și placutul

Balsamul de viață al Drului Rosa.

Acesta, se prepară din plantele cele mai bune și mai vindecătoare, este prohuit ca forță esențială la toate boalele digestive, adeci la lipida de apetit, răgăciulă cu acine, flegmozită, vărsături, dureri de stomach, dării de stomach și prea îngreunarea lui cu bucate, flegmă, hemoroidi, boala femeietă, ipsohondrie, melancolie (în urma conturbării digestiunii); aceasta împreună cu multă activitate a mînăstirii, produce sănge curat și sănătos și redă corpului bolnav puterea și similitatea de mai naștere. În urma acestei însușiri excelente, aceasta a devenit un medicament de casă sigur și probat popular, dobândind o înțindere universală.

1 sticlă 50 cruceri, o sticla după 1 fl. v. a.

Mii de scriitori de recunoștință stau la dispoziție. Balsamul la cerere francate se trimită în toate direcțiile pentru plata prin mandate postale.

Pentru de a depărta falsitatea

fac pe toți băgători de seamă la aceea, că fie-care sticla pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Drului Rosa

pe o parte e imprimată în stică cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literile „Dr. R.“ în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorații puse una lungă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marca, se astupă. Sticlete sunt învăluite în anunțurile de întrebătură. Pachetarea se face în carton vînăt, care e scris pe părțile longitudinale cult.

,,Balsamul de Viață al Drului Rosa“

din farmacia „la vulturul negru“ a lui **B. Fragner, Prag Nr. 205—III**, și e în limba germană, boemă, maghiară și franceză, iar multe sunt provăduite cu chipurile legale ale marcelor.

Oricare preparat lipsit bater numai în parte de vr'unul din lucrurile expuse, să se considere de fals.

În original se află: **Balsamul de Vieță al Drului Rosa** în principalul depozit al fabricantului

B. Fragner,

apotecă la Vulturul negru, în Praga, corină della Spornergasse 205—III și în depozitele mai jos însemnate Sibiu: Karl Müller, apotecă; W. F. Morscher, apotecă; — Cluj: Johann Wolff, apotecă; Nicolau Székely, apotecă; Adolf Valentini, apotecă; — Brașov: Eduard Kugler, apotecă; — Torda: Gabriel Wolff & Sohn, apotecă.

Toate apotecile din Austria, au în deposit acest balsam de vieță.

Tot acolo se află:

Alifie de casă universală din Praga.

Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.

aceasta se întrebunțează cu succes sigur la inflamație, oprirea loptelor și împiedcarea piepturilor ungurilor, la sănătatea viermei la deget, la petraficării, umflături de ghinduri, la perios, la ochiuri (bătrâni), la măni crepătoare, la umflături proveniente din impunătătură insectelor, la râni purioase, rac, apinderea periorului etc.

Toate inflamațiile, petraficăriile și umflături se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă râna are deja materie în timp scurt se vindecă după ce s-a tras toată aceea materie.

0 doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!

Trăgind atenția, că acest mijloc de casă se imitează adesea ori și în diverse moduri, neobligat a face pe toți atenție că ceastă alifie de casă din Praga după adverșorul original numai și singur o produce și că se află amplă în dose galbene de metal, care pe capăt are depărtătură și înălțimea de circa 15 mm, și că este scrisă cu negru „Alifie de casă universală“ din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru“ Prag Nr. 205—III în limba germană și boemă. — Dosela se învăluie în harti roșii, care arată întrebunțarea (în 9 limbi) și e provăzită cu un certificat venit de deosebită imprimătura.

De cumva P. T. cumpărătorul va alege altă impachetare a doselor de căt, care e descriptă, prețul să se părească de fals și să se retrimită.

Balsam de aud.

Cunoscut ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficac pentru vindecarea anghelușului greu și do-

bandirea anghelușului pierdut de tot.

0 sticluță 1 fl. v. a.

[1528] 17-20